

ბრძანება

N 04/207

17/12/2021

207-01-4-202112171245

შპს „ჯეოფაიფსა“ (ს/კ 404968282) და შპს „სიბელს“ (ს/კ 400178981) შორის განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ

„კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს მე-11 მუხლის მე-3 და მე-6 პუნქტების, 11¹ მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის, 17¹ მუხლის მე-4 პუნქტის, „კონცენტრაციის შესახებ“ შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-8 მუხლის მე-6 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის, მე-16 მუხლის და სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებით დამტკიცებული „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების“ მე-20 მუხლის შესაბამისად,

ვბრძანებ:

1. დამტკიცდეს „გადაწყვეტილება შპს „ჯეოფაიფსა“ (ს/კ 404968282) და შპს „სიბელს“ (ს/კ 400178981) შორის განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ“ თანდართული სახით;

2. შპს „ჯეოფაიფსა“ (ს/კ 404968282) და შპს „სიბელს“ (ს/კ 400178981) შორის განხორციელებული კონცენტრაცია მიჩნეულ იქნეს კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადად;

3. გადაწყვეტილება გაეზავნოთ შეტყობინების საქართველოს კონკურენციის ეროვნულ სააგენტოში წარმომდგენ ეკონომიკურ აგენტებს;

4. გადაწყვეტილება მისი მიღებიდან 7 სამუშაო დღის ვადაში გამოქვეყნდეს კონკურენციის სააგენტოს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე, ანოტაციის ფორმით, სახელმწიფო,

კომერციულ, პროფესიულ, პერსონალურ ან საგადასახადო საიდუმლოებას მიკუთვნებული ინფორმაციის კონფიდენციალურობის დაცვით;

5. ამ ბრძანების გასაჩივრება შესაძლებელია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში და წესით თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მისამართი: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი N64);

6. ეს ბრძანება ამოქმედდეს ხელმოწერისთანავე.

ლევან კალანდაძე

თავმჯდომარე - მ.შ.

გადაწყვეტილება

შპს „ჯეოფაიფსა“ (ს/კ 404968282) და შპს „სიბელს“ (ს/კ 400178981) შორის
განხორციელებული კონცენტრაციის
კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ

I. ფაქტობრივი გარემოებები

სააგენტოსთვის წინასწარ წერილობით შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციების სააგენტოსთვის შეუტყობინებლობის შესაძლო ფაქტების გამოვლენისა და მათზე შემდგომი რეაგირების მიზნით, სააგენტოს მიერ განხორციელებული მონიტორინგის ფარგლებში, სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოდან“ გამოთხოვილი ინფორმაციის ანალიზის შედეგად, გამოვლინდა, რომ 2021 წლის 20 აპრილს შპს „ჯეოფაიფსა“ (ს/კ 404968282) მიერ შპს „სიბელს“ (ს/კ 400178981) 100%-იანი წილის შეძენა სავარაუდოდ ექვემდებარებოდა სააგენტოსთვის წინასწარ წერილობით შეტყობინებას. კერძოდ, განხორციელებული კონცენტრაცია აკმაყოფილებდა „კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის N39-ე ბრძანების მე-3 მუხლის 1-ლი ნაწილის მოთხოვნებს წლიური ბრუნვის ნაწილში.

2021 წლის 22 ივლისს სააგენტომ დაიწყო მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება. კონცენტრაციის მონაწილე მხარეებს, ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში ეთხოვათ განხორციელებულ კონცენტრაციასთან დაკავშირებით პოზიციების სააგენტოში წარმოდგენა.

შპს „ჯეოფაიფსა“ (შემძენი) მიერ სააგენტოში წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, კონცენტრაციის განხორციელებამდე, კონცენტრაციაში მონაწილე ეკონომიკური აგენტები ოპერირებდნენ შესაბამისი ბაზრის სხვადასხვა დონეზე - იმპორტი/საბითუმო და საცალო მიწოდების. შემძენი კონცენტრაციის სააგენტოსთვის წინასწარი შეტყობინების გარეშე განხორციელების მიზეზად ასახელებს სათანადო ინფორმაციის არქონას აღნიშნული ვალდებულების არსებობის შესახებ.

შემძენმა დამატებით განმარტა, რომ განხორციელებული კონცენტრაციის მიზანს წარმოადგენდა COVID 19-ით გამოწვეული პანდემიის პირობებში არსებული ეკონომიკური პრობლემების ერთობლივი გამკლავება, კერძოდ: კონცენტრაციაში მონაწილე მხარეების ფინანსური ვალდებულებები, საქონლის შემცირებული რეალიზაცია, საგადასახადო ვალდებულებები, თანამშრომლების შენარჩუნება.

შემძენის მიერ დამატებით წარმოდგენილ იქნა ინფორმაცია არსებული საგადახდო დავალებების თაობაზე და გამოითქვა მზადყოფნა ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში სააგენტოსთან თანამშრომლობის შესახებ.

შემძენის მიერ სააგენტოში არ წარმოდგენილა ინფორმაცია, რომელიც დაადასტურებდა რომ განხორციელებული კონცენტრაცია ექცეოდა „კონკურენტის შესახებ“ საქართველოს კანონის 11² მუხლით განსაზღვრულ გამონაკლისებში.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს 2021 წლის 23 აგვისტოს N04/142 ბრძანებით, შპს „ჯეოფაიფის“ (ს/კ 404968282) მიერ 2021 წლის 20 აპრილს შპს „სიბელის“ (ს/კ 400178981) 100%-იანი წილის შეძენის გზით განხორციელებული კონცენტრაცია მიჩნეულ იქნა კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების სააგენტოს მიერ სავალდებულო განხილვის გარეშე განხორციელებულად; შპს „ჯეოფაიფის“ (ს/კ 404968282) დაეკისრა ჯარიმა 15 000 (თხუთმეტი ათასი) ლარის ოდენობით - ასევე, შპს „ჯეოფაიფის“ დაევალა, 21 კალენდარული დღის ვადაში განხორციელებული კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების კანონმდებლობით დადგენილი სახით სააგენტოში წარმოდგენა.

2021 წლის 14 სექტემბრის N01/1466 წერილით, სააგენტოში შპს „ჯეოფაიფის“ (ს/კ 404968282) მიერ წარმოდგენილ იქნა შეტყობინება - შპს „ჯეოფაიფის“ და შპს „სიბელის“ შორის განხორციელებული კონცენტრაციის შესახებ.

შეტყობინება, 2021 წლის 30 სექტემბრის N01/1574 წერილით წარმოდგენილ დამატებით მასალებთან ერთად, შეიცავს კანონმდებლობით დადგენილი ფორმით მოთხოვნილ ინფორმაციას განხორციელებული კონცენტრაციის შესახებ, კერძოდ:

- ზოგადი მონაცემები კონცენტრაციაში მონაწილე ეკონომიკური აგენტების შესახებ;
- ზოგადი ინფორმაცია კონცენტრაციის შესახებ - ფორმა, მიზანი;
- ეკონომიკურ აგენტთა მახასიათებლები - კონცენტრაციის მხარეების წილის მფლობელები, მითითება, რომ არ არსებობს დაკავშირებული კომპანიები, ასევე - ოპერაციები საქართველოს ტერიტორიაზე, 2020 წლის წლიური ბრუნვები;
- კონცენტრაციის დეტალური აღწერა - შესაბამისი ბაზრის განსაზღვრა; მეთოდოლოგია, რომლითაც იხელმძღვანელებს შესაბამისი ბაზრის განსაზღვრისას; უახლოესი 24 თვის ეკონომიკური და ბიზნეს-გეგმა; პროდუქტები, რომელთა რეალიზაცია ხორციელდება მხარეების მიერ; ინფორმაცია კონცენტრაციის დადებითი და უარყოფითი ზეგავლენის შესახებ; კონცენტრაციის მოსალოდნელი შედეგების აღწერა; საკითხები, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს საკითხის დადებითად ან უარყოფითად გადაწყვეტაზე და რაზეც უნდა იქნეს სააგენტოს მიერ ყურადღება გამახვილებული;
- შეტყობინებას დანართის სახით თან ახლდა - კონცენტრაციის მონაწილე სუბიექტების მომწოდებლები, შემსყიდველები, სარეალიზაციო საქონლის ასორტიმენტი.

1. ინფორმაცია კონცენტრაციაში მონაწილე ეკონომიკური აგენტების შესახებ:

- შპს „ჯეოფაიფის“ საქმიანობის სფეროა საკუთარი ან იჯარით აღებული არასაცხოვრებელი შენობების გაქირავება და მართვა - წყალგაყვანილობის და გასათბობი მოწყობილობებით და შესაბამისი ინვენტარით. ეკონომიკური აგენტის მიერ 2020 წელს მიღებული შემოსავლის საერთო მოცულობა ქვეყნის შიგნით შეადგენდა [REDACTED] ლარს, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ - [REDACTED] ლარს, საერთო ჯამში - [REDACTED] ლარს.
- შპს „სიბელის“ საქმიანობის სფეროა საბითუმო ვაჭრობა რკინაკავეულით, წყალგაყვანილობის და გასათბობი მოწყობილობებით და ინვენტარით. ეკონომიკური აგენტის მიერ 2020 წელს შემოსავლის საერთო მოცულობა ქვეყნის შიგნით შეადგენდა [REDACTED] ლარს, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ საქონლის/მომსახურების რეალიზაცია არ ფიქსირდება.

2. კონცენტრაციის ფორმა:

განხორციელებული კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინება შეეხება შპს „ჯეოფაიფის“ მიერ შპს „სიბელის“ 100%-იანი წილის შეძენას. კონცენტრაციის მიზანია პანდემიის პირობებში არსებული ეკონომიკური პრობლემების გამკლავება, კერძოდ, წილის შეძენის შემდეგ კომპანიებში დამატებითი კაპიტალის მოზიდვა, რაც მათ შესაძლებლობას მისცემს გააგრძელონ არსებული ეკონომიკური საქმიანობა.

3. კონცენტრაციის მხარეები:

- შპს „ჯეოფაიფის“ 100%-იანი წილის მფლობელს წარმოადგენს სევილ მამედოვი (პ/ნ [REDACTED]);
- შპს „სიბელის“ 100%-იანი წილის მფლობელს კონცენტრაციამდე წარმოადგენდა რევაზ აბდუშელიშვილი (პ/ნ [REDACTED]);
- ბოლო 3 წლის განმავლობაში კომპანიებს არ შეუძენიათ წილები ბაზარზე მოქმედი სხვა ეკონომიკური აგენტებისაგან.

შემძენის ინფორმაციით, კონცენტრაციას არ გამოუწვევია ბაზარზე საფასო პოლიტიკის ცვლილება (შპს „სიბელის“ ან შპს „ჯეოფაიფის“ მიერ სარეალიზაციო ფასების ცვლილება). მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო პერიოდში ბაზარზე საქონლის ფასების ცვლილებას აქვს ადგილი, აღნიშნული გამოწვეული იყო სხვა გარემოებებით, მათ შორის სავალუტო კურსის ცვლილებით, მომწოდებლების მხრიდან ფასების ზრდით და ა.შ.

კონცენტრაციის დადებით ზეგავლენად მიჩნეულია ის ფაქტი, რომ კომპანიების მიერ საბანკო ვალდებულებები იქნება კეთილსინდისიერად შესრულებული და შესაძლებელი იქნება ბაზარზე ორივე კომპანიის სრულფასოვნად არსებობა/ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელება, მოხდება პროდუქციის მიწოდების გეოგრაფიული არეალის გაფართოება.

II. სამართლებრივი მიმოხილვა

სააგენტოსთვის წინასწარ შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენის, განხილვისა და სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების მატერიალური და პროცედურული საკითხები რეგულირდება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით, კერძოდ: „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით, „სსიპ კონკურენციის სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 აპრილის N288 დადგენილებით, „კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით, „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებით და სხვა.

სააგენტოსათვის წინასწარ შეტყობინებასა ექვემდებარება კონცენტრაცია, რომელიც ერთობლივად აკმაყოფილებს „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 და 11¹ მუხლების მოთხოვნებს.

1. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულია კონცენტრაციის განმარტება, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 პუნქტით განისაზღვრება ის უფლებები, რომელიც გამოიყენება კონცენტრაციის მიზნებისთვის კონტროლის განსახორციელებლად;
2. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის შესაბამისად, სააგენტოსთვის წინასწარ შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის განხორციელება დასაშვებია მხოლოდ მისი კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ სააგენტოს გადაწყვეტილების საფუძველზე. ხოლო ამავე კანონის 33-ე მუხლის მე-4 პუნქტის მიხედვით, სავალდებულო შეტყობინებას დაქვემდებარებული კონცენტრაციის სააგენტოს გვერდის ავლით განხორციელების შემთხვევაში, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს ეკისრება ჯარიმა, რომლის ოდენობა არ აღემატება სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილების გამოტანის წინა ფინანსური წლის წლიური ბრუნვის 5%-ს. ჯარიმის დაკისრება შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების მქონე პირს არ ათავისუფლებს სააგენტოსთვის შეტყობინების წარმოდგენისგან. ჯარიმის დაკისრების პარალელურად, შეტყობინების წარმოდგენის ვადას, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში განსაზღვრავს სააგენტო და იგი არ შეიძლება იყოს 14 კალენდარულ დღეზე ნაკლები. სააგენტო განიხილავს კანონმდებლობის გვერდის ავლით განხორციელებულ კონცენტრაციას და იმ შემთხვევაში თუ ის მიიჩნევა დაუშვებლად, ჯარიმის დაკისრების პარალელურად მიმართავს სასამართლოს კონცენტრაციის გაუქმების და პირვანდელი მდგომარეობის აღდგენის მიზნით;
3. „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, ჯარიმის ოდენობის დადგენისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შესაბამისი დარღვევით გამოწვეული ზიანი, დარღვევის ხანგრძლივობა და სიმძიმე. თავის მხრივ, საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 2 დეკემბრის N04/158 ბრძანებით დამტკიცებული „ჯარიმების ოდენობის დადგენის სახელმძღვანელო პრინციპების“ მიხედვით, ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის პროცესში სააგენტო მოქმედებს „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიზნის დასაცავად და ითვალისწინებს მხარეთა ინტერესებს. კერძოდ, უზრუნველყოფს, რომ მის მიერ გამოყენებული ჯარიმა იყოს სამართლიანი, პროპორციული და პრევენციული ხასიათის. ჯარიმის დაკისრების დროს, გასათვალისწინებელია, ქმედება განზრახ იქნა ჩადენილი თუ გაუფრთხილებლობით, პირი მოქმედებდა მოგების მიღების მიზნით, თუ საკუთარი საწარმოს რთულ ვითარებაში ჩაგდების თავიდან ასაცილებლად, ან პირველად ჩაიდინა თუ არა მან მსგავსი ქმედება და სხვა. ჯარიმის განსაზღვრის დამატებითი კრიტერიუმები ასევე მოცემულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსშიც. ჯარიმის ინდივიდუალური ოდენობის გამოთვლის დროს, მხედველობაში მიიღება პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი და შემამსუბუქებელი გარემოებები, კანონსაწინააღმდეგო ქმედების ჩამდენი პირის ეკონომიკური მდგომარეობა;
4. „კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანების მე-3 მუხლის მიხედვით, სააგენტოსათვის წინასწარ სავალდებულო წერილობით შეტყობინებას ექვემდებარება კონცენტრაცია, თუ მისი მონაწილე ეკონომიკური აგენტების

- ერთობლივი (ჯამური) წლიური ბრუნვა საქართველოს ტერიტორიაზე, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულების წარმოშობის წინა ფინანსური წლის მდგომარეობით, აღემატება 20 მილიონ ლარს და ამასთან, კონცენტრაციის მონაწილე მინიმუმ ორი ეკონომიკური აგენტიდან თითოეულის წლიური ბრუნვა აღემატება 5 მილიონ ლარს;
5. „კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-5 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის მიხედვით - შემენის, ხელშეკრულებებით ან სხვა საშუალებებით კონტროლის მოპოვების შემთხვევაში, შეტყობინების წარმოდგენის ვალდებულება ეკისრება შემძენ ან/და კონტროლის უფლების მომპოვებელ პირს;
 6. კანონის 11¹ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, სააგენტოს მიერ კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვისთვის დაწესებული საფასური შეადგენს 5 000 ლარს;
 7. კანონის 11¹ მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტების შესაბამისად, თუ დაგეგმილი კონცენტრაცია ექცევა კანონის რეგულირების სფეროში, სააგენტო კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვას იწყებს კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის საფასურის გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტის წარდგენის შემდეგ და ამ დოკუმენტის წარდგენიდან არაუგვიანეს 25 სამუშაო დღისა, ვალდებულია განიხილოს და მიიღოს ერთ-ერთი შემდეგი გადაწყვეტილება:
 - ა) დაგეგმილი კონცენტრაციის კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადობის შესახებ;
 - ბ) კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ, თუ არსებობს გონივრული ეჭვი, რომ შესაძლებელია დაგეგმილი კონცენტრაცია კონკურენტულ გარემოსთან თავსებადი არ იყოს ან თუ, საქმის სირთულიდან გამომდინარე, საჭიროა შესაბამისი საკითხის დამატებით შესწავლა. სააგენტოს მიერ აღნიშნულ ვადაში ერთ-ერთი გადაწყვეტილების მიუღებლობა დადებით პასუხად მიიჩნევა;
 8. კანონის 11¹ მუხლის მე-9 პუნქტის შესაბამისად, კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში სააგენტო ვალდებულია კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინება განიხილოს კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების განხილვის ვადის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუგვიანეს 90 კალენდარული დღისა. ამ ვადაში სააგენტოს მიერ აღნიშნულ შეტყობინებაზე პასუხის გაუცემლობა დადებით პასუხად მიიჩნევა;
 9. იმ ეკონომიკური აგენტების კონცენტრაციის რეგისტრაციისთვის, რომლებსაც ეკისრებათ ამ კანონის 11¹ მუხლით განსაზღვრული კონცენტრაციის თაობაზე შეტყობინების ვალდებულება, აუცილებელია, არსებობდეს სააგენტოს გადაწყვეტილება მოსალოდნელი კონცენტრაციის კონკურენტული ეფექტის შესახებ. სააგენტოს მიერ უარყოფითი დასკვნის გაცემა საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ ეკონომიკური აგენტის რეგისტრაციაზე უარის თქმის საფუძველია;
 10. კანონის 11¹ მუხლის მე-6 და მე-9 პუნქტებით გათვალისწინებული ვადების ამოწურვამდე ან სააგენტოს მიერ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებამდე კონცენტრაციის განხორციელება აკრძალულია. სააგენტოს მიერ უარყოფითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში კონცენტრაციის განხორციელება აკრძალულია;
 11. კანონის მე-11 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების შესაბამისად, კონცენტრაცია, რომელიც არსებითად არ ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას საქართველოს ან მისი ნაწილის სასაქონლო ან მომსახურების ბაზარზე, თავსებადია კონკურენტულ გარემოსთან. ხოლო, კონცენტრაცია, რომელიც ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას - არ არის თავსებადი.

12. „კონცენტრაციის შესახებ შეტყობინების წარდგენისა და განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ 2020 წლის 26 ოქტომბრის N39 და „ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითებების დამტკიცების თაობაზე“ კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანებებით დამტკიცებული კანონქვემდებარე აქტებით განისაზღვრება დაგეგმილი კონცენტრაციის შეფასების საკითხები. აღნიშნული აქტები მოიცავს, როგორც სასაქონლო ბაზრის, ასევე დაგეგმილი კონცენტრაციის შეფასების პრინციპებს, შეფასების მეთოდებსა და კრიტერიუმებს;
13. კანონის მე-18 მუხლის შესაბამისად, სააგენტო უფლებამოსილია ეკონომიკურ აგენტს/მხარეს/დაინტერესებულ მხარეს მოსთხოვოს მისი საქმიანობის ან/და კონკრეტული ოპერაციის შესახებ ნებისმიერი ინფორმაციის/დოკუმენტაციის (მათ შორის, კონფიდენციალური ინფორმაციის) წარდგენა, რომელიც საჭიროა სააგენტოს მიერ შესაბამისი უფლებამოსილების განხორციელებისთვის“.

III. ბაზრის ანალიზი

1. შესაბამისი ბაზარი

„ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითების დამტკიცების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანების მე-5 მუხლის მიხედვით, შესაბამისი ბაზრის იდენტიფიცირება უნდა მოხდეს შემდეგი სამი პარამეტრის მეშვეობით:

- ა) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის პროდუქციული საზღვრები;
- ბ) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის გეოგრაფიული საზღვრები;
- გ) სასაქონლო/მომსახურების ბაზრის დროითი ჩარჩოები

ა) პროდუქციული საზღვრები

შესაბამისი ბაზრის პროდუქციულ საზღვრებში ექცევა ყველა ის საქონელი ან მომსახურება, რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს ურთიერთჩანაცვლებადად ამ საქონლის/მომსახურების მახასიათებლებიდან, ფასებიდან და მათი გამოყენების მიზნებიდან გამომდინარე.

შეტყობინების მიხედვით, შპს „ჯეოფაიფი“ და შპს „სიბელი“ ძირითადად ახორციელებენ შემდეგი პროდუქციის მიწოდებას - გათბობის ქვაბები, რადიატორები და მათი მაკომპლექტებელი ნაწილები, ზოგადად გათბობისა და მასთან დაკავშირებული წყალგაყვანილობის სისტემები. შპს „ჯეოფაიფის“ შემთხვევაში საერთო შემოსავალში აღნიშნული საქონლის რეალიზაციის შედეგად მიღებული შემოსავალი █%-ზე მეტია, ხოლო შპს „სიბელის“ შემთხვევაში შეადგენს დაახლოებით █%-ს. შესაბამისად, განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტული ეფექტის შესაფასებლად, სააგენტოს მიერ ყურადღება გამახვილდა გათბობისა და წყალგაყვანილობის სისტემებზე.

პროდუქციულ საზღვრებზე მსჯელობის ნაწილში აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ბუნებრივ აირზე მომუშავე გათბობის სისტემის ჩამანაცვლებელი პროდუქტი შესაძლებელია იყოს

(ან არ იყოს) ელექტრო ენერგიაზე მომუშავე გათბობის სისტემები და არა მარტო. თუმცა, ბუნებრივ აირზე მომუშავე გათბობის სისტემის და შესაბამისი წყალგაყვანილობის სხვა, ჩამანაცვლებელ პროდუქტებთან ერთად ერთიან სასაქონლო ბაზრად განხილვის შემთხვევაში, ბაზარზე კონცენტრაციის ინდექსი გაცილებით უფრო მცირე/დაბალ კონცენტრირებული იქნება, ვიდრე მის გარეშე - რადგან ბაზარი ამ შემთხვევაში იქნება უფრო ფართო. შესაბამისად, განხორციელებული კონცენტრაციის კონკურენტული გარემოსთან თავსებადობის დასადგენად, სააგენტომ მიზანშეწონილად მიიჩნია ევროკომისიის გამოცდილების გაზიარება¹ - მსგავს შემთხვევებში შესაბამისი ბაზრის დეტალური განსაზღვრის საკითხის ღიად დატოვების შესახებ და კონცენტრაციის ინდექსის გამოთვლა მოახდინა გათბობისა და მასთან დაკავშირებული წყალგაყვანილობის პროდუქტების დონეზე.

ბ) გეოგრაფიული საზღვრები

პროდუქციის გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით, გეოგრაფიულ საზღვრად განისაზღვრა ეროვნული დონე.

გ) დროითი ჩარჩო

პროდუქციის მიწოდება არ ხასიათდება მკვეთრად გამოხატული სეზონურობით, შესაბამისად, ბაზარს არ გააჩნია კონკრეტული დროითი ჩარჩო.

2. ბაზრის მოცულობა და კონცენტრაციის ინდექსი

„ბაზრის ანალიზის მეთოდური მითითების დამტკიცების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2020 წლის 23 ოქტომბრის N37 ბრძანების მე-16 მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით, შესაბამისი სასაქონლო ბაზრის მოცულობა შესაძლებელია განისაზღვროს ქვეყანაში წარმოებული, ქვეყნიდან ექსპორტირებული და იმპორტირებული საქონლის მოცულობების გათვალისწინებით. აღსანიშნავია, რომ ქვეყანაში განსახილველი პროდუქტის დაშვების წყაროს წარმოადგენს იმპორტი. შესაბამისად, სააგენტომ ბაზრის მოცულობის გამოთვლის მიზნით, შესაბამისი ინფორმაცია გამოითხოვა სსიპ „შემოსავლების სამსახურიდან“, რის შედეგადაც გამოვლინდა, რომ 2020 წელს ბაზრის მოცულობამ შეადგინა 118 მილიონი ლარი; იმპორტი განახორციელა 240-მა ეკონომიკურმა აგენტმა; ბაზარზე კონცენტრაციის - ჰერფინდალ ჰირშმანის ინდექსმა (HHI) შეადგინა 476 ერთეული - რაც დაბალკონცენტრირებული ბაზრის მაჩვენებელია. შპს „ჯეოფაიფის“ წილი ბაზრის იმპორტის დონეზე შეადგენდა █%-ს. შპს „სიბელი“ წარმოადგენილია ბაზრის საცალო დონეზე, თუმცა 2020 წლის ბრუნვისა და საქონლის შესყიდვის შესაბამისი საბაზრო ძალის გათვალისწინებით, საბაზრო წილი █%-ის ფარგლებშია.

¹ https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m2529_en.pdf

სააგენტოს დასკვნა

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს კონკურენციის ეროვნულმა სააგენტომ დაადგინა, რომ შპს „ჯეოფაიფსა“ და შპს „სიბელს“ შორის განხორციელებული კონცენტრაცია, „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის შესაბამისად, არსებითად არ ზღუდავს ეფექტიან კონკურენციას საქართველოს ან მისი ნაწილის სასაქონლო ან მომსახურების ბაზარზე და თავსებადია კონკურენტულ გარემოსთან. კერძოდ, განსახილველი სასაქონლო ბაზარი, HHI ინდექსის გათვალისწინებით, დაბალკონცენტრირებულია და კონცენტრაციის შედეგად ადგილი არ აქვს აღნიშნული მაჩვენებლის არსებით ცვლილებას.